

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Інститут історії України Національної академії наук України
Освітня програма	51659 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

12.06.2026 р.

Справа № 0584(ПГ2)/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Серебрянська Ірина Миколаївна,

Романенко Олена Віталіївна,

Корновенко Сергій Валерійович,

Бутченко Тарас Іванович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Інститут історії України Національної академії наук України
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51659
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Водночас ГЕР рекомендує Інституту історії України НАН України (далі – Інститут) під час оновлення ОНП розглянути такі варіанти: 1) внести зміни до назви ОНП з тим, що вона більшою мірою відповідає фокусу ОНП. Як варіант – «Історія»; 2) якщо назву ОНП не змінювати, то до обов'язкових ОК додати окремі ОК чи модулі, щоб виразити другий складник чинної нині назви ОНП – археологію; 3) з вибірових ОК до обов'язкових перевести ОК, що стосуються актуальних питань історії, археології, щоб посилити теоретичний аспект підготовки здобувачів (наприклад, ВК 1, ВК 2); 4) збільшити кількість кредитів за ОК 6, увідповіднивши його зміст професійному стандарту «Викладач закладу вищої освіти»; 5) розглянути можливість запровадження окремого ОК з академічного письма українською мовою чи мовознавчих модулів з української мови в існуючі ОК, щоб збалансувати мовознавчу українсько-англійську підготовку здобувачів.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Водночас ГЕР рекомендує Інституту внести зміни до інформації, поданої на титульній сторінці ОНП у рубриці «Кваліфікація» та у листі-описі у тій самій рубриці, прибравши «в галузі «Гуманітарні науки»».

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

На підставі аналізу звіту ЕГ, ВСО, ОНП, ГЕР констатує відповідність мети ОНП місії та стратегії розвитку Інституту (<http://history.org.ua/uk/page/concept-of-activity>).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Аналіз звіту ЕГ, ВСО, змісту ОНП є достатньою підставою для висновку про те, що мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

На підставі об'єктивних даних, почерпнутих шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП, ГЕР констатує, що мета ОНП, ПРН узгоджуються і відповідають тенденціям розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР на підставі результатів аналізу змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП, має достатньо підстав погодитися з оцінкою ЕГ за цим підкритерієм.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ГЕР не погоджується з висновком ЕГ за цим підкритерієм. На підставі аналізу ВСО, ОНП ГЕР звертає увагу на відсутність в ОНП ОК з української мови/академічного письма українською мовою (назви можуть бути різні). Це не корелюється з ЗУ «Про освіту» (ст.7 п. 2), ЗУ «Про вищу освіту» (ст. 48), ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови» (ст. 21 п. 2, ст. 22), Стратегією популяризації української мови до 2030 р. «Сильна мова – успішна держава», схваленою розпорядженням КМУ від 17.07.2019. № 596. Передбачений в ОНП ОК 3, як засвідчує аналіз його силабусу (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/698ddabob1b40.pdf), не містить модулів, спрямованих на розвиток україномовних компетентностей здобувачів. Силабус ОК 1 відсутній на сайті Інституту, що унеможливує його аналіз на предмет наявності у ньому модулів, спрямованих на розвиток україномовних компетентностей здобувачів. Окрім того, ЗК 5, ЗК 6, ФК 2, ПРН 3, ПРН 11 ОНП передбачено комунікативні здатності українською мовою, наприклад «вести виважену фахову дискусію» (ЗК 5), «формулювати і розв'язувати дослідницькі проблеми» (ЗК 6), «володіння сучасною науковою термінологією, глибинне розуміння змісту фахових термінів» (ФК 2), «знати та використовувати сучасну термінологічну систему та понятійний апарат» (ПРН 3), «професійно презентувати результати власних досліджень» (ПРН 11). Відповідний ОК для забезпечення зазначених компетентностей і результатів навчання відсутній в ОНП. Також ГЕР констатує, що ОНП «Історія та археологія» передбачає ПРН 18: «уміти планувати структуру і зміст різних типів навчальних занять, обирати їхній тип відповідно до запланованих дидактичних цілей, застосовувати необхідні методи науково-педагогічної роботи відповідно до особливостей освітнього процесу» (с. 17 ОНП). Водночас для досягнення цього ПРН заплановано ОК «Сучасні технології викладання історії у вищій школі» обсягом 2 кредити. Аналіз змісту силабусу цього ОК є достатньою підставою для обґрунтованого висновку ГЕР про те, що здобувачами не набуваються компетентності, передбачені ПРН 13, ПРН 17, ПРН 18. Окрім того, у відповідних внутрішніх положеннях, що регламентують освітній процес в аспірантурі, вимоги до ОНП, відсутня інформація стосовно обсягів кредитів за ОК. Наведене вище є суттєвим недоліком 2.2.4, передбаченим «Переліком суттєвих недоліків».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП є достатньою підставою для судження ГЕР про те, що зміст ОНП частково відповідає предметній області спеціальності 032 «Історія та археологія». Так, об'єктом вивчення та діяльності в ОНП передбачено «загальні процеси розвитку людства в різні історичні епохи, основні тенденції розвитку України ...» (с.8 ОНП). Натомість ні у дисциплінах загальної підготовки, ні у дисциплінах професійної підготовки не передбачено відповідних ОК, а передбачені лише ті, що стосуються «... наукові теорії, концепції та напрями історичного пізнання, проблеми історичного джерелознавства, дослідницькі можливості спеціальних історичних дисциплін та їхнє місце в історичній науці, методологія та стратегія історичного дослідження» (с.8 ОНП). Відповідні ОК (наприклад ВК 1, ВК 2), що стосуються «загальні процеси розвитку людства в різні історичні епохи, основні тенденції розвитку України» містяться у вибіркових компонентах, а не обов'язкових. Їхня вибірковість не гарантує, що їх оберуть здобувачі. Зважаючи на це, ОНП частково відповідає предметній області спеціальності 032 «Історія та археологія». Враховуючи наведене вище, це є суттєвим недоліком 2.3.1, передбаченим «Переліком суттєвих недоліків».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Ґрунтуючись на результатах аналізу змісту звіту Еґ, ВСО, ОНП «Історія та археологія», у ГЕР є достатньо підстав констатувати відповідність цього підкритерію чинним вимогам.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР погоджується з висновком Еґ. Водночас ГЕР рекомендує Інституту під час оновлення ОНП розглянути можливість розширення баз асистентської практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Сукупність об'єктивних даних, отриманих шляхом аналізу змісту звіту Еґ, СВО, ОНП, є достатньою підставою для ГЕР констатувати, що ОК ОНП дозволяють здобувачам отримати соціальні навички (soft skills), які необхідні для подальшої професійної діяльності.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

На підставі аналізу звіту Еґ, СВО, ОНП, професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466 <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/vikladaci-zakladiv-visoi-osviti>), ГЕР не погоджується з висновком Еґ за цим підкритерієм. Обсяг ОК 6 у 2 кредити не дозволяє здобувачам, опанувавши ОК 6, набути компетентностей, передбачених ПРН 13, ПРН 17, ПРН 18, професійним стандартом. Це є суттєвим недоліком 2.2.4, передбаченим «Переліком суттєвих недоліків».

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ГЕР погоджується з висновком Еґ стосовно практикоорієнтованості ОНП «Історія та археологія».

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Беручи до уваги результати аналізу змісту звіту Еґ, ВСО, ОНП, ГЕР констатує, що ОНП «Історія та археологія» сприяє набуттю здобувачами навичок для досягнення ГЦСР через формування відповідних компетентностей. Водночас ГЕР рекомендує Інституту під час процедури оновлення ОНП розглянути можливість запровадити окремий модуль чи ОК для увиразнення набуття здобувачами відповідних компетентностей.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Керуючись результатами аналізу змісту звіту Еґ, ВСО, ОНП, ГЕР дійшов висновку, що Правила прийому на навчання за ОНП «Історія та археологія» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ГЕР погоджується з висновком Еґ.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Сукупність об'єктивних даних, отриманих шляхом аналізу змісту звіту Еґ, СВО, ОНП, є достатньою підставою для ГЕР констатувати відповідність цього підкритерію чинним вимогам.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ГЕР не погоджується з оцінкою ЕГ за цим підкритерієм. Під час додаткового вивчення локальної нормативної бази Інституту, що регламентує організацію освітнього процесу, ГЕР з'ясовано, що ні «ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ, Ї СКЛАДАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ (ЗАРАХУВАННЯ) НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН В ІНСТИТУТІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ» (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999c6674540a.pdf), ні «ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ НА ТРЕТЬОМУ (ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ІНСТИТУТІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ» (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf) не містять процедури/порядку визнання та перерахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти за іншими компетентностями. Наприклад, у розділі 12 «Академічна мобільність» «ПОРЯДКУ ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ, Ї СКЛАДАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ (ЗАРАХУВАННЯ) НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН В ІНСТИТУТІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ» йдеться про те, що «7. Порядок визнання іншого навчального досвіду визначається Інститутом до початку реалізації програм академічної мобільності» (с. 30)». Водночас процедура не визначена. Отже, ГЕР констатує відсутність в Інституті нормативного документа, який би комплексно визначав порядок визнання та перерахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти за іншими компетентностями. У звіті ЕГ також констатує його відсутність (с. 10). Цей недолік підпадає під «Перелік суттєвих недоліків» – пункт 3.4.1.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП є достатньою підставою для аргументованого судження ГЕР про те, що освітній процес Освітній процес за ОНП «Історія та археологія» організовано відповідно до вимог чинного законодавства України.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП дозволяє ГЕР обґрунтовано стверджувати, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання ОК, порядок ліквідації академічної заборгованості є для здобувачів доступною та зрозумілою, а оцінювання викладачами знань здобувачів є об'єктивним та неупередженим.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОП дозволив ГЕР дійти до обґрунтованого висновку про відповідність підкритерію 4.4 чинним вимогам.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновком ЕГ за цим підкритерієм.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП є достатньою підставою для висновку ГЕР про відповідність зазначеного підкритерію чинним вимогам.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Як засвідчує аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають чинним вимогам.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На думку ГЕР, що ґрунтується на аналізі змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, правила проведення контрольних заходів є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема, охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Випадки конфліктів інтересу відсутні.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації відповідності цього підкритерію чинним вимогам.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП є достатньою підставою для ГЕР погодитися з висновком ЕГ за цим підкритерієм.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшов обґрунтованого висновку, що роботодавці, вітчизняні професіонали-практики, експерти залучені до освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшов обґрунтованого висновку, що цей підкритерій не відповідає чинним вимогам. Ні у ВСО, ні у звіті ЕГ, ні на сайті Інституту не міститься інформація про щорічне оцінювання/рейтингування науково-педагогічних працівників, його результати не оприлюднено на офіційному сайті Інституту. На цій підставі ГЕР не погоджується з висновком ЕГ за цим підкритерієм. Цей недолік підпадає під «Перелік суттєвих недоліків» – пункт 6.4.1.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП дозволяє ГЕР обґрунтовано стверджувати, що наявні матеріально-технічні ресурси дозволяють забезпечити навчальний процес згідно з вимогами. Водночас ГЕР звертає увагу Інституту, що не всі силабуси ОК розміщено на сайті Інституту. Наприклад, відсутні на сайті силабуси ОК 1, ОК 2.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшов аргументованого висновку про те, що цей підкритерій відповідає чинним вимогам.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшов аргументованого висновку про те, що цей підкритерій відповідає чинним вимогам.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що Інститут створює умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП є достатньою підставою для аргументованого судження ГЕР про те, що цей підкритерій відповідає чинним вимогам.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР встановлено участь здобувачів вищої освіти у перегляді ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що роботодавці долучені до перегляду ОНП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На підставі аналізу звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП ГЕР встановлено, що учасники освітнього процесу обізнані зі своїми правами та обов'язками і мають доступ до публічної інформації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що цей підкритерій відповідає вимогам.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Водночас ГЕР звертає увагу Інституту на необхідність розміщення силабусів всіх ОК на сайті Інституту.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

На підставі аналізу змісту ВСО, ОНП, звіту ЕГ ГЕР дійшов обґрунтованого висновку про відповідність цього підкритерію чинним вимогам. Водночас ГЕР звертає увагу Інституту на недоліки ОНП: 1) відсутність ОК для набуття здобувачами повноцінних компетентностей з української мови; 2) відсутність обов'язкових ОК з актуальних питань історії та археології; 3) два кредити за ОК 6, що унеможливує набуття здобувачами компетентностей, передбачених професійним стандартом «Викладач закладу вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466. тощо (дивись рекомендації до попередніх критеріїв).

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Сукупність об'єктивних даних, отриманих ГЕР шляхом аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, є достатньою підставою для констатації того, що цей підкритерій відповідає вимогам.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Аналіз змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП є достатньою підставою для аргументованого судження ГЕР про те, що цей підкритерій відповідає чинним вимогам.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

На підставі аналізу змісту звіту ЕГ, відомостей СО, ОНП, ГЕР дійшов обґрунтованого висновку про відповідність підкритерію вимогам.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Аналіз змісту звіту ЕГ, ВСО, ОНП є достатньою підставою для ГЕР погодитися з висновком ЕГ за цим підкритерієм.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рекомендації: 1) внести зміни до назви ОНП з тим, що вона більшою мірою відповідає фокусу ОНП. Як варіант – «Історія»; 2) якщо назву ОНП не змінювати, то до обов'язкових ОК додати окремі ОК чи модулі, щоб виразити другий складник чинної нині назви ОНП – археологію; 3) з вибіркового ОК до обов'язкових перевести ОК, що стосуються актуальних питань історії, археології, щоб посилити теоретичний аспект підготовки здобувачів (наприклад, ВК 1, ВК 2); 4) збільшити кількість кредитів за ОК 6, увідповіднивши його зміст професійному стандарту «Викладач закладу вищої освіти»; 5) розглянути можливість запровадження окремого ОК з академічного письма українською мовою чи мовознавчих модулів з української мови в існуючі ОК, щоб збалансувати мовну українсько-англійську підготовку здобувачів; 5) внести зміни до інформації, поданої на титульній сторінці ОНП у рубриці «Кваліфікація» та у листі-описі у тій самій рубриці, прибравши «в галузі «Гуманітарні науки»».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендації: 1) під час чергового оновлення ОНП розглянути можливість щодо запровадження окремого ОК чи модуля з української мови; 2) привести у повну відповідність предметну область ОНП спеціальності 032; 3) розглянути можливість щодо збільшення кількості кредитів за ОК 6; 4) розглянути можливість щодо розширення баз асистентської практики; 5) розглянути можливість щодо запровадження окремих модулів чи ОК для вираження набуття здобувачами відповідних компетентностей для досягнення ГЦСР.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендації: врахувати рекомендації ЕГ: «До початку 2026/2027 навчального року розробити та затвердити окреме локальне нормативне положення, яке б комплексно врегулювало порядок визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти відповідно до наказу МОН України № 130 від 08.02.2022 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендації: розробити локальний нормативний документ стосовно стратегії та механізмів інтернаціоналізації Інституту, його структурних підрозділів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендації: запровадити та забезпечити регулярний аналіз результатів опитувань всіх учасників освітнього процесу та оприлюднювати аналітичні висновки і враховувати їх під час удосконалення ОНП; залучати фахівців УКРНОІВ до популяризації академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендації: розробити положення про оцінювання/рейтингування, запровадити практику його щорічного проведення і оприлюднення результатів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендації: внести корективи розмістити на сайті силабуси ОК 1, ОК 2; по можливості, зважаючи на збільшення кількості потенційних аспірантів (демобілізованих військових) з вадами зору, подбати про придбання освітньо-наукової продукції для здобувачів цієї категорії.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендації: врахувати рекомендації ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендації: розмістити на сайті Інституту силабуси всіх ОК; за можливості, зважаючи на збільшення кількості здобувачів освіти з особливими потребами, запровадити практику розміщення аудіоматеріалів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рекомендації: ГЕР рекомендує під час чергового оновлення ОНП: 1) передбачити ОК чи модулі в ОК для набуття здобувачами повноцінних компетентностей з української мови; 2) запровадити обов'язкові ОК з актуальних питань історії та археології або розглянути рекомендації, запропоновані до критерію 1; 3) збільшити кількість кредитів за ОК 6, щоб не ставити під сумнів набуття здобувачами компетентностей, передбачених професійним стандартом «Викладач закладу вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР оз ID 51659.xlsx</i>	hrWSyVuHSjZe4RUBEpeFJSCZaU7U61Zm53vuYDkq bEs=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА